

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ TURTO VALDYMO, NAUDOJIMO IR
DISPONAVIMO JUO ĮSTATYMO NR. VIII-729 23 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2020 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 23 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„23 straipsnis. Valstybės ir savivaldybių, kaip juridinio asmens dalyvio, turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimas

1. Valstybės ir savivaldybių, kaip valstybės įmonių, savivaldybės įmonių, akcinių bendrovių, uždarytųjų akcinių bendrovių, viešųjų įstaigų ir kitos teisinės formos juridinių asmenų dalyvio, turtines ir neturtines teises ir pareigas įgyvendina Vyriausybės įgaliotos institucijos ir atitinkamai savivaldybių vykdomosios institucijos Vyriausybės nustatyta tvarka.

2. Vyriausybė nustato, kokios šio straipsnio 1 dalyje nurodytų Vyriausybės priimtų teisės aktų nuostatos taikomos be išimčių (įprastai) arba pagal taisyklę „laikykis arba paaiškink“ valstybės ir savivaldybių valdomų bendrovių dukterinėms akcinėms bendrovėms ir uždarosioms akcinėms bendrovėms, kaip jos suprantamos Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 5 straipsnio 1 dalyje, taip pat visoms kitoms su valstybės ir (ar) savivaldybės valdomomis bendrovėmis per dukterines bendroves susijusioms paskesnių eilių dukterinėms bendrovėms, kaip jos suprantamos Akcinių bendrovių įstatymo 5 straipsnio 3 dalyje (toliau – dukterinė bendrovė). Taisyklė „laikykis arba paaiškink“ suprantama taip, kad nukrypimas nuo Vyriausybės nustatytos tvarkos nuostatų turi būti racionaliai pagrįstas ir paaiškintas.

3. Su akcinių bendrovių ir uždarytųjų akcinių bendrovių, kurių valstybei nuosavybės teise priklausančios akcijos suteikia 1/2 ar mažiau balsų visuotiniame akcininkų susirinkime, valdymu susijusias funkcijas atlieka Vyriausybės įgaliotos institucijos, kurios įgyvendina valstybės, kaip juridinio asmens dalyvio, turtines ir neturtines teises ir pareigas. Su akcinių bendrovių ir uždarytųjų akcinių bendrovių, kurių vienai ar kelioms savivaldybėms nuosavybės teise priklausančios akcijos suteikia 1/2 ar mažiau balsų visuotiniame akcininkų susirinkime, valdymu susijusias funkcijas atlieka savivaldybės vykdomoji institucija (vykdomosios institucijos), kuri įgyvendina savivaldybės, kaip juridinio asmens dalyvio, turtines ir neturtines teises ir pareigas.

4. Viešojo įstaiga Valdymo koordinavimo centras, kurios savininkė yra valstybė, atlieka su valstybės ir savivaldybių valdomų įmonių valdymo politikos įgyvendinimu susijusias funkcijas, nurodytas šio straipsnio 5 dalyje, ir turi teisę iš valstybės ir savivaldybės valdomų įmonių, taip pat Vyriausybės įgaliotų institucijų ir atitinkamai savivaldybių vykdomųjų institucijų, įgyvendinančių valstybės ar savivaldybės, kaip juridinio asmens dalyvio, turtines ir neturtines teises ir pareigas valstybės įmonėse, savivaldybės įmonėse, akcinėse bendrovėse ir uždarosiose akcinėse bendrovėse (toliau – valstybei ar savivaldybei atstovaujanti institucija), gauti informaciją apie valstybės ar savivaldybės valdomų įmonių ir dukterinių bendrovių veiklos rezultatus, valstybei ar savivaldybei atstovaujančių institucijų sprendimus, susijusius su valstybės ar savivaldybės turtinių ir neturtinių teisių ir pareigų įgyvendinimu, o valstybės ir savivaldybės valdomos įmonės ir dukterinės bendrovės, taip pat valstybei ar savivaldybei atstovaujančios institucijos privalo viešajai įstaigai Valdymo koordinavimo centrui šioje dalyje nurodytą informaciją teikti.

5. Viešojo įstaiga Valdymo koordinavimo centras:

1) kiekvienais metais rengia, teikia Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai ir skelbia savo interneto svetainėje valstybės ir savivaldybės valdomų įmonių bei dukterinių bendrovių veiklą apibendrinančias metines ataskaitas, kurių turinio reikalavimus nustato Vyriausybė;

2) dėl visų valstybės valdomų įmonių, dukterinių bendrovių ir jų veiklos kiekvienais metais rengia apibendrinančią valstybės valdomų įmonių ir dukterinių bendrovių gerojo valdymo indekso

ataskaitą ir iki rugpjūčio 30 d. ją pateikia Ekonomikos ir inovacijų ministerijai bei valstybei atstovaujančioms institucijoms. Gerojo valdymo indekso ataskaitoje pateikiamas įvertinimas, kaip valstybės valdomose įmonėse įgyvendinamos valstybės turtinės ir neturtinės teisės, kaip laikomasi valstybės valdomų įmonių ir dukterinių bendrovių veiklos skaidrumo ir kandidatų į valstybės valdomos įmonės kolegialų priežiūros ar valdymo organą atranką reguliuojančių teisės aktų nuostatų reikalavimų bei kaip valstybės valdomos įmonės ir dukterinės bendrovės valdymas atitinka AB Nasdaq Vilnius valdybos patvirtinto NASDAQ Vilnius listinguojamų bendrovių valdysenos kodekso nuostatas;

3) kiekvienais metais peržiūri valstybės valdomų įmonių rengiamų valstybės valdomų įmonių ir dukterinių bendrovių veiklos strategijų projektus ir patvirtintas veiklos strategijas, teikia rekomendacijas valstybei atstovaujančioms institucijoms dėl veiklos strategijose numatomų tikslų ir jų vertinimo rodiklių nustatymo ir valstybei atstovaujančių institucijų nustatytų valstybės lūkesčių valstybės valdomoms įmonėms atitikties, vertina veiklos strategijų įgyvendinimo rezultatus ir teikia Ekonomikos ir inovacijų ministerijai apibendrintas veiklos strategijų įgyvendinimo ataskaitas;

4) rengia rekomendacijas ir pasiūlymus, teikia metodinę pagalbą ir konsultuoja valstybei atstovaujančias institucijas dėl valstybės tikslų ir lūkesčių valstybės valdomose įmonėse nustatymo. Valstybės tikslus ir lūkesčius nustato valstybei atstovaujanti institucija rašte dėl valstybės lūkesčių (toliau – raštas), kurio turinio reikalavimus ir rengimo tvarką nustato Vyriausybės įgaliota institucija;

5) vertina raštus ir teikia valstybei atstovaujančioms institucijoms išvadas dėl valstybei atstovaujančių institucijų rengiamų pateikti raštų;

6) analizuoja pasirinktų valstybei atstovaujančių institucijų sprendimus, susijusius su valstybės turtinių ir neturtinių teisių bei pareigų įgyvendinimu, ir teikia išvadas valstybei atstovaujančioms institucijoms ir (arba) Ekonomikos ir inovacijų ministerijai;

7) kiekvienais metais apskaičiuoja ir vertina valstybės valdomų įmonių ir dukterinių bendrovių pelningumo rezultatus ir teikia šią informaciją valstybei atstovaujančioms institucijoms, rengia ir Ekonomikos ir inovacijų ministerijai teikia siūlymus dėl valstybės valdomoms įmonėms ir dukterinėms bendrovėms Vyriausybės nustatomų siektinų pelningumo rodiklių;

8) kiekvienais metais teikia informaciją Finansų ministerijai apie planuojamus valstybės valdomų įmonių dividendus ir pelno įmokas, konsultuoja valstybei atstovaujančias institucijas dividendų ir pelno įmokų apskaičiavimo klausimais, teikia išvadas Vyriausybei dėl valstybei atstovaujančios institucijos siūlomų mažesnių, negu nustatyta teisės aktuose, dividendų ar pelno įmokų;

9) skelbia savo interneto svetainėje informaciją apie valstybės valdomų įmonių ir dukterinių bendrovių kolegialių organų narius, kolegialių organų narių ir vadovų atrankas, deleguoja savo atstovus dalyvauti šiame punkte nurodytų atrankų komisijų darbe, konsultuoja valstybei atstovaujančias institucijas dėl kandidatams nustatytinų specialiųjų reikalavimų, kurie nėra nustatyti įstatymuose, kaupia ir atnauja duomenis apie potencialius kandidatus į valstybės valdomų įmonių kolegialių organų narius;

10) skelbia ir nuolat atnauja valstybei atstovaujančių institucijų, valstybės valdomų įmonių ir dukterinių bendrovių sąrašą savo interneto svetainėje;

11) nuolat stebi ir analizuoja, kaip valstybei atstovaujančios institucijos įgyvendina valstybės turtines ir neturtines teises ir pareigas valstybės valdomose įmonėse, ir tuo pagrindu Ekonomikos ir inovacijų ministerijai teikia pasiūlymus dėl teisinio reguliavimo tobulinimo;

12) teikia metodinę pagalbą savivaldybėms atstovaujančioms institucijoms savivaldybių valdomų įmonių tikslų ir rodiklių nustatymo, strategijų rengimo, tikslų siekimo vertinimo, nepriklausomų valdybos narių atrankos ir kitais su savivaldybės valdomų įmonių valdymu susijusiais klausimais;

13) konsultuoja valstybei ir savivaldybei atstovaujančias institucijas, valstybės ir savivaldybės valdomas įmones ir dukterines bendroves visais su valstybės ir savivaldybės valdomų įmonių valdymo politikos įgyvendinimu susijusiais klausimais, taip pat konsultuoja valstybei atstovaujančias

institucijas akcinėse bendrovėse ir uždarnosiose akcinėse bendrovėse, kuriose valstybei nuosavybės teise priklausančios akcijos suteikia 1/2 ar mažiau balsų visuotiniame akcininkų susirinkime, šių bendrovių veiksmingo valdymo, strategijų įgyvendinimo, ilgalaikių ir trumpalaikių tikslų ir pasiektų konkrečių rodiklių įgyvendinimo rezultatų klausimais ir teikia rekomendacijas, kaip gerinti šiuos rodiklius. Šiais tikslais rengia pristatymus, organizuoja konsultacijas ir patirties apsikaitimo renginius ir seminarus;

14) tvirtina savivaldybių viešinamos informacijos apie savivaldybių valdomų įmonių veiklą ir rezultatus formą;

15) vertina ir teikia pasiūlymus valstybei atstovaujančioms institucijoms dėl valstybės valdomų įmonių ir dukterinių vykdomų bendrovių specialiųjų įpareigojimų, kurie nustatomi pagal ekonomikos ir inovacijų ministro patvirtintas rekomendacijas ir kurių sąrašą tvirtina bei skelbia savo interneto svetainėje, įtakos šių įmonių veiklos rodikliams, specialiųjų įpareigojimų masto, finansavimo, kokybės kriterijų ir teisinio reguliavimo tobulinimo. Specialieji įpareigojimai suprantami kaip valstybės valdomos įmonės ir dukterinės bendrovės funkcijos, kurias ji įpareigota atlikti pagal įstatymus ar Vyriausybės nutarimus, kad būtų užtikrintas konkrečių socialinių, strateginių ir politinių valstybės tikslų įgyvendinimas;

16) apskaičiuoja ir įvertina, ar valstybės valdomos įmonės ir dukterinės bendrovės pasiekė joms Vyriausybės nustatytus pelningumo rodiklius;

17) atlieka valstybės valdomų įmonių individualų vertinimą. Individualus įmonės vertinimas suprantamas kaip Vyriausybės nustatyta tvarka apskaičiuoto ir valstybės valdomos įmonės siektino pelningumo rodiklio padidėjimas arba sumažėjimas, atsižvelgiant į valstybės valdomai įmonei išskeltus tikslus, jos veiklos specifiką, rinkos sąlygas, kuriomis veikia valstybės valdoma įmonė, kitus aktualius veiksnius, kurie gali turėti įtakos valstybės valdomos įmonės pelningumui.

6. Viešosios įstaigos Valdymo koordinavimo centro darbuotojai gali būti valstybės valdomų bendrovių kolegialių organų nariais.

7. Viešosios įstaigos Valdymo koordinavimo centro veikla atliekant šio straipsnio 5 dalyje nurodytas funkcijas finansuojama iš Ekonomikos ir inovacijų ministerijai skirtų valstybės biudžeto asignavimų ir (arba) kitų lėšų.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šio įstatymo 1 straipsnis įsigalioja 2020 m. spalio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2020 m. rugsėjo 30 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Energetikos ministras,
laikinais einantis ekonomikos
ir inovacijų ministro pareigas

Žygimantas Vaičiūnas
2020-01-27

Ekonomikos ir inovacijų

viceministrė

Katerina Rojka
2020-01-25

Ekonomikos ir inovacijų ministerijos
Teisės departamento
direktorė

2020-01-25
Rūta Jovaišienė

Ekonomikos ir inovacijų ministerijos
Strateginio planavimo ir veiklos organizavimo
departamento Asmenų aptarnavimo ir
dokumentų valdymo skyriaus redaktorė

Julita Širnauskaitė-Petkevičienė
2020-01-22